

1 תקנות המים (חישוב עלות המים), התשנ"ב-1991 - בוטל

בתוקף סמכותי על פי סעיף 111 לחוק המים, התשי"ט-1959, ולאחר התייעצות עם מועצת המים, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': כללי

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"מפיק" - מי שמפיק מים ממקור מים על פי רשיון הפקה, לרבות מי שמתפיל מים או מי שמביא מים שאינם ראויים לשימוש להיות בני-שימוש;

"ספק" - מי שמספק מים לאחר על פי רשיון הפקה, בין אם הפיקם בעצמו ובין אם קיבלם מספק אחר;

"צרכן" - אדם, לרבות תאגיד צרכן, הצורך מים על פי רשיון הפקה שבו פורטו שמו וכמויות המים המוקצות לו;

"תאגיד צרכן" - תאגיד, לרבות רשות מקומית ואגודה שיתופית, ולרבות חבר בני אדם, המקבלים במשותף כמות מים מוקצה על פי רשיון הפקה;

"מפעל" - מערכת מיתקנים המשמשים להפקה, הספקה, אגירה או הולכה של מים, בעלי ייחוד פונקציונלי, גיאוגרפי, כרונולוגי או אחר; מפעל יכול שיהיה חופף לאזור עלות ויכול הוא להכיל מספר אזורי לחץ או מספר צרכנים;

"אזור לחץ" - חלק ממפעל, שבו טווח עומדי המים נמצא בין גבול עליון וגבול תחתון, שנקבעו להנחת דעתו של נציב המים;

"אזור עלות" - אזור אחד שבו קבוצת צרכנים, שלהם עלות מחושבת אחידה והמשותף להם מפעל מים אחד או אזור לחץ אחד או אופן צריכה אחד; אזור עלות יכול לכלול גם צרכן אחד בלבד;

"מפעל עלות" - מפעל, אזור לחץ או אזור עלות, שלגביו נעשה חישוב עלות מים על פי תקנות אלה;

"יחידת מים" - מטר מעוקב של מים;

"עלות מים" - עלות המים למשק הלאומי, הכוללת את כל הוצאות הדרושות, כדי שניתן יהיה להשתמש ביחידת מים, כולל הוצאות ההפקה, ההספקה, ההולכה

והחלוקה של מים, הוצאות למניעת השפעות סביבתיות בלתי רצויות ולפעולות לשמירה על מקורות המים לטווח ארוך, והוצאות זקופות אחרות, המפורטות בתקנות אלה.

2. דרך חישוב עלות המים

(א) חישוב עלות המים יתייחס לכל מחזור ניצול המים, מהפקתם ועד להרחקת השארית שלהם או השבתם לשימוש חוזר, ויכלול את העלויות לפי שלוש קבוצות המשתנים הבאות, כולן או מקצתן, בהתאם לענין:

(1) (א) העלות החלופית של מקור המים או הצורך לפתח מקור מים חדש עם התכלות המקור הקיים או

השלמת ניצולו;

(ב) עלות מיתקן ההפקה;

(ג) עלות הטיפול במים והשבחת המים;

(ד) עלות האגירה האופרטיבית של מים;

(ה) עלות הספקת המים והולכתם;

(ו) עלות החלוקה של המים;

(ז) עלות האיסוף של שאריות המים, עלות הניקוז בשימוש חקלאי ועלות הטיפול בביוב בשימוש הלא-חקלאי, הכל במידה הדרושה לשמירה על מקורות המים בלבד, להוציא שמירה על טיב הקרקע;

(ח) עלות הטיפול בשארית המים;

(ט) עלות ההרחקה או ההשבה של שארית המים;

(י) עלות האמצעים הדרושים באופן ישיר או עקיף לשמירה על איכות המים במקור המים;

(2) (א) השקעות והוצאות הון;

(ב) הוצאות קניית מים;

(ג) הוצאות אנרגיה;

(ד) הוצאות תפעול ושכר עבודה;

(ה) הוצאות החזקה ותיקונים;

(ו) הוצאות תחבורה ורכב;

(ז) הוצאות תכנון, שיפוט ופיקוח על הביצוע;

(ח) הוצאות ניטור הידרולוגי וסביבתי, פיקוח על איכות המים וטיוב מים;

(ט) הוצאות מחקר, פיתוח ואיסוף נתונים;

(י) הוצאות ניהול, גביה, מיסוי, ייעוץ, שמירה, שכר דירה, דמי חכירה למקרקעין, הוצאות תקורה והוצאות כלליות אחרות;

(3) (א) יעול ההפקה וההספקה של מים;

(ב) דדישות לאמינות ההספקה באופן רב-שנתי, שנתי, יממתי, יומי או אחר;

(ג) כמות המים הכוללת, שיש להפיק או לספק במפעל, באזור הלחץ או באזור העלות; הדרישות לצריכת שיא בזמן קצר; החלוקה התקופתית או העונתית של הדרישה למים;

(ד) איכות המים הכוללת במפעל, באזור הלחץ או באזור העלות, לרבות דרישה לאיכות מים מיוחדת, אם ישנה כזאת.

(ב) סך כל העלויות, המחושבות על פי תקנה זו, לא יקטן, בממוצע, מן העלות למשק.

3. חישוב רכיבי עלות מסויימים

(א) חישוב עלות המים ייעשה בהתאם להוראות תקנות אלה.

(ב) רכיבי עלות מים, שלא נקבעה לגביהם הוראה מפורשת ומפורטת בתקנות אלה לאופן חישובם או זקיפתם ייכללו בעלות המים רק לאחר שתיקבע לגביהם הוראה כאמור בתקנות אלה; ההוראה יכול שתתבסס על עלויות בפועל, על אומדן או על עלויות מחושבות בכל דרך אחרת.

4. חישוב עלות מים בנפרד לכל מפעל, אזור לחץ או אזור עלות

(א) חישוב עלות המים ייעשה בנפרד לכל מפעל; אזור לחץ או אזור עלות, הכל בהתאם לענין.

(ב) מקום שמפעל כולל מספר אזורי לחץ, רשאי נציב המים להורות על חישוב כולל של עלות המים לכל אזורי הלחץ באותו מפעל או לחלק מהם, אם מצא כי הדבר נחוץ כדי לשקף נכונה את עלויות המים במפעל.

5. מועדים לחישוב עלות המים למפיק או לספק

(א) חישוב עלות המים למפיק או לספק ייעשה אחת לשנה בתום השנה.

(ב) נציב המים יורה על חישוב עלות המים במועדים אחרים, אם ארע אחד או יותר מאלה:

(1) שינויים ניכרים בעלויות ההפקה או האספקה של מפעל העלות, לרבות שינויים בתעריפי החשמל או

במדד המחירים לצרכן;

(2) שינויים טכנולוגיים במפעל העלות;

(3) שינויים בביקוש למים ממפעל העלות.

(ג) לכל חישוב של עלות המים של מפיק או ספק יצורפו דו"חות כספיים מאושרים בידי רואה חשבון, ברית פיקוח או הנהלת

חשבונות מוסמכת.

6. הכללת הוצאות בפועל בלבד בחישוב עלות המים

מפיק או ספק יכול בחישוב עלות המים שלו על פי תקנות אלה, בכל מקרה, רק את ההוצאות הממשיות שהוציא בפועל לשם הפקת המים והספקתם.

פרק ב': הוראות לחישוב רכיבי עלויות המים

7. הוצאות קניית מים

במפעל עלות, שבו נקנים מים ממפעל עלות אחר, ניתן לזקוף כהוצאות קניית מים את ההוצאות הממשיות לקניית המים מהמפעל האחר, ובמפעל עלות הקונה מים מיוחדים, ניתן לזקוף גם את הוצאות הקניה של המים המיוחדים.

8. הוצאות השבחת מים

במפעל עלות, שבו מתבצעות פעולות להשבחת מים ומניעת זיהומם של המים, ניתן לזקוף בחישוב עלות המים את ההוצאות הממשיות שהוצאו להשבחת המים ולמניעת זיהומם, בהתאם לרמה הרצויה, על פי ההוראות וההנחיות של משרד הבריאות, בהתאם לטיב המים ולמטרה שלשמה משמשים המים; לענין זה, הוצאות להשבחת מים לא יכללו הוצאות למניעת זיהום מים שנגרם על-ידי גורם זיהום שאותר ושהוחלו עליו ההוצאות האמורות.

9. הוצאות שכר עבודה

כהוצאות לשכר עבודה ניתן לזקוף בחישוב עלות המים את הוצאות השכר הכולל, הנובעות מהצורך בהפעלה ובהחזקה של המיתקנים להפקה, להספקה, לאגירה ולהולכה של המים לסוגיהם השונים.

10. הוצאות אנרגיה

(א) כהוצאות אנרגיה ניתן לזקוף בחישוב עלות המים את ההוצאות בפועל.

(ב) הוצאות האנרגיה יתייחסו לכל מקורות האנרגיה במפעל העלות.

(ג) חלוקת הוצאות האנרגיה במועדים שונים במפעל העלות תהיה לפי התרומה לספיקה בשעות שונות.

(ד) במפעל עלות שבו לא ניתן לבצע מדידה של דרישת מים בזמנים שונים, ייעשה חישוב הוצאות האנרגיה לפי חישוב

ממוצע.

11. הוצאות תחבורה

12

כהוצאות לתחבורה ורכב ניתן לכלול בחישוב עלות את כל ההוצאות הנובעות מהצורך בהפעלה ובהחזקה של המיתקנים להפקה, להספקה, לאגירה ולהולכה של המים לסוגיהם השונים.

. כהוצאות לאחזקה ותיקונים ניתן לזקוף בחישוב עלות המים רק את ההוצאות הממשיות בשל חמרים וחלפים וכן את ההוצאות הממשיות בשל עבודות שבוצעו במפעל המים בידי מי שאינם עובדי המפעל.

13. קביעת ערך הנכסים

(א) ערך הנכסים של מפעל עלות לצורך חישוב הוצאות ההון הנכללות בחישוב עלות המים, יהא סך כל הסכומים שהושקעו ברכישת הנכס או בהקמתו ויכלול גם הוצאות מחקר, תכנון, פיקוח והרצה הקשורים ישירות להקמת מפעל

העלות, וכן ריבית על השקעה מזמן הקמת מפעל העלות ועד שהתחיל לפעול; ערך הנכסים לא יכלול נכסים בלתי פעילים וכאלה שיצאו מכלל שימוש.

(ב) ניתן לזקוף הוצאות הון רק לגבי נכסים, שהוכרו בידי נציב המים כנחוצים וחיוניים לענין הפקת המים והספקתם, איכות המים, אמינות ההספקה והסדרי הפעלה לשעת חירום.

(ג) ערך הנכסים יחושב על ידי התאמת ערכו של כל נכס, על פי עלות הקמתו, כרשום בספרי הנהלת החשבונות של מפעל העלות, לפי השינוי במדד המחירים לצרכן שפורסם לחודש שלגביו נערך החישוב לעומת המדד שפורסם לחודש שבו נעשה הרישום בספרי הנהלת החשבונות כאמור.

14. חישוב הוצאות הון

(א) הוצאות ההון השנתיות יכללו את חישוב הפחת על פי הטבלה המפורטת בתקנת משנה (ב), וכן ריבית המחושבת על ערך הנכסים המותאמים לפי תקנה 13 והמופחתים כאמור בתקנה זו, בשיעור שייקבע מפעם לפעם בידי שר החקלאות בתיאום עם שר האוצר ופורסם ברשומות, ואשר לא יעלה על 7.5% לשנה.

(ב) הוצאות ההון, כאמור בתקנת משנה (א) יחושבו בהתאם לקיים של ההשקעות על פי הטבלה שלהלן:

משך הקיים של המיתקנים במפעל עלות

משך הקיים	סיווג המרכיבים
40	צנרת
15	אבזרים
10	אבזרי פיקוד ובקרה
40	מבני בטון ובריכות
25	מאגרים
15	דרכים ותעלות
20	בריכות עפר
15	משאבות ומנועים
35	קידוחים באבן ואבן חול
20	קידוחים עם מסננים
15	ציוד חשמלי
10	מיתקני טיפול סינון

(ג) במפעל עלות, שהושלם לאחר פרסומן של תקנות אלה, יוכפל ערך הנכסים המותאמים כאמור בתקנה 13 במקדם החזר הון, אשר יחושב לפי משך הקיים של הנכסים, כמפורט בתקנת משנה (ב) ושער הריבית, כאמור בתקנת משנה (א).

15. חישוב עלות של מים מושבים

- (א) חישוב העלות של מים מושבים, יעשה על ידי חישוב ההפרש בין שתי העלויות דלקמן:
- (1) העלות המלאה לטיפול בשארית המים, ביוב או ניקוז, למניעת זיהום מים והגנה על הסביבה, תוך מילוי הדרישות של הרשויות המוסמכות, עד להרחקה סופית של שארית המים;
 - (2) עלות הטיפול במים והבאתם עד למקום שבו יעשה שימוש בשארית המים.
- (ב) חישוב העלויות, כאמור בתקנת משנה (א) לא יכלול את הוצאות החלוקה של המים המושבים לשימושים שונים.

16. הוצאות תקורה והוצאות כלליות

- (א) במפעל מים שבו קיימות הוצאות מיסוי וביטוח, ניתן לזקוף בחשבון עלות המים את ההוצאות הממשיות בשל מסים, היטלים, אגרות, ארנונות וכיוצא באלה, המוטלים כדין על נכסי מפעל העלות או בשל כמויות המים המופקות או מסופקות במפעל העלות, וכן בשל ההוצאות הממשיות לדמי ביטוח לנכסי מפעל העלות, אך למעט קנסות.
- (ב) במפעל עלות שבו קיימות הוצאות לניהול, שירותי מחשב, ייעוץ, סקרים ושכר דירה, ניתן לזקוף בחישוב עלות המים את ההוצאות הממשיות, ובלבד שאלה לא תעלינה על 10% מסך ההוצאות השנתיות של מפעל העלות המחושבות על פי תקנת אלה.

פרק ג': הוראות שונות

17. הכרה בהוצאות סבירות בלבד ובחינה תקופתית של העלויות

- (א) נציב המים, לפי שיקול דעתו, רשאי שלא להכיר בהוצאות בפועל, שאינן סבירות.
- (ב) נציב המים יבחן את עלות המים של כל מפיק או ספק, המחושבת על פי תקנת אלה, לקביעת סבירותה, אחת לשלוש שנים לפחות.

18. תחולה על כל סוגי מים

הוראות תקנות אלה יחולו על כל סוגי המים, לרבות מים מוחדרים, מי שפכים מטוהרים, מים מותפלים, מים מלוחים וכיוצא באלה.

19. ביטול

בטלים -

- (1) כללי המים (חישוב דמי שפכים מטוהרים), התשכ"ה-1965;
- (2) תקנות המים (חישוב העלות להחדרת מים), התשכ"ח-1968;
- (3) תקנות המים (חישוב עלות המים), התשל"ו-1975.

כ"ז באלול התשנ"א (6 בספטמבר 1991)

רפאל איתן
שר החקלאות

[1].ק"ת 5389, התשנ"ב (8.10.1991), עמ' 224.

//